

Oppgave 1

Y_i : tid siste ytre
 Z_i : tid siste indre

$$X_i = Z_i - Y_i$$

39 løpere, 24 hadde
 $X_i > 0$

La $\tilde{\mu}$ = medianen!

fordelingen til X

$$H_0: \tilde{\mu} = 0 \text{ vs } H_1: \tilde{\mu} > 0$$

$$\text{Testobs.: } U = \sum_{i=1}^n I(X_i > 0)$$

Beslutningsregel: $U \geq k$

Under H_0 er $\tilde{\mu} = 0$,
altså er halvparten av
obs. < 0 , og resten > 0
 $\Rightarrow U \stackrel{H_0}{\sim} \text{Bin}(n, p=0.5)$

Signifikansnivå:

$$P(\text{forkast } H_0 \mid H_0 \text{ sann}) \\ = P(U \geq k \mid H_0)$$

$$= 1 - P(U < k \mid H_0)$$

$$= 1 - P(U \leq k-1 \mid H_0) \leq \alpha$$

$$1 - \alpha \leq P(U \leq k-1 \mid H_0)$$

$$\alpha = 0.05$$

$$\Rightarrow P(U \leq k-1 \mid H_0) \geq 0.95$$

$H_0: p = 0.5$: Binomisk

$$\text{Tabell: } P(U \leq 25 \mid H_0) \geq 0.95 \\ P(U \leq 24 \mid H_0) < 0.95$$

$$\Rightarrow k-1 = 25 \Rightarrow k = 26$$

Beslutningsregel:
forkast om $U \geq \underline{\underline{26}}$

$$\text{Sachi: } u = 24 < 26$$

$\Rightarrow$ forkaster ~~ikke~~

p-verdi:

$$P(U \geq 24 \mid H_0)$$

$$= P(U \geq 24 \mid U \sim \text{Bin}(39, 1/2))$$

$$= 1 - P(U < 24 | H_0)$$

$$= 1 - P(U \leq 23 | H_0)$$

$$= 1 - 0,9002$$

$$= \underline{\underline{0,0998}}$$

Oppgave 2

b) X_i : hemoglobin etter
høydels

Y_i : hemoglobin ~~ikke~~
høydels

$$\bar{X} = \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 X_i$$

$$\bar{Y} = \frac{1}{7} \sum_{i=1}^7 Y_i$$

har

$$E(X_i) = \mu_X$$

$$E(Y_i) = \mu_Y$$

$H_0: \mu_X = \mu_Y$ vs

$H_1: \mu_X > \mu_Y$

$$H_0: \mu_X - \mu_Y = 0 \text{ vs}$$

$$H_1: \mu_X - \mu_Y > 0$$

$$\text{Testobs.: } \bar{X} - \bar{Y}$$

Beslutningsregel:

$\bar{X} - \bar{Y} > k$ for en passende verdi k

Da har de i høydelus signifikant høyere kons. av hemoglobin enn de andre.

c) (Eksakt) permutasjonstest

Antall unike permutasjoner:

$$\frac{13!}{7! \cdot 6!} = 1716$$

la x_i være obs. av hemoglobin fra høydelus og y_i obs. ikke høydelus

Algoritme:

$$\text{obs} = [x_1, \dots, x_6, y_1, \dots, y_7]$$

$$\bar{x} = \text{mean}(\text{obs}[1:6])$$

$$\bar{y} = \text{mean}(\text{obs}[7:13])$$

$$\text{combs} = \text{combn}(1:13, 6)$$

#genererer alle unike komb. av 6 av tallene 1, ..., 13 $\rightarrow X$

$$u^* = \bar{x} - \bar{y}$$

for i in $1:\text{len}(\text{combs})$:

$$\text{other\_combs} = 1:13 \setminus \text{combs}[i]$$

finner de andre 7 tallene mellom 1 og 13 $\rightarrow y$

$$u[i] = \text{mean}(\text{obs}[\text{combs}[i]])$$

$$- \text{mean}(\text{obs}[\text{other\_combs}])$$

end for

$$p\text{-est} = \text{mean}(u \geq u^*)$$

#antall minst like ekstrem
som u^* (u^* inkl. i u)

$p\text{-est}$ # $p\text{-verdi}$

d) se slides for kode
(ligger også på huben)

$p\text{-verdi} > 0.05$
 $\Rightarrow$ beholder H_0

Oppgave 3

b) X_i^0 : reduksjon hos
medisinpas.

Y_i^0 : reduksjon hos
placebopas.

$$\bar{X} = \frac{1}{10} \sum_{i=1}^{10} X_i^0$$

$$\bar{Y} = \frac{1}{9} \sum_{i=1}^9 Y_i^0$$

ha:
 $E(X_i^0) = \mu_X$

$$E(Y_i^0) = \mu_Y$$

$$H_0: \mu_X = \mu_Y \quad \text{vs}$$

$$H_1: \mu_X > \mu_Y$$

Est:

$$H_0: \mu_X - \mu_Y = 0 \quad \text{vs}$$

$$H_1: \mu_X - \mu_Y > 0$$

Testobs.: $\bar{X} - \bar{Y}$

Beslutningsregel:

$\bar{X} - \bar{Y} > k$ for en passende verdi k

Da har de som fikk
medisin hatt en

signifikant reduksjon
i blodtrykk sammen-
lignet med placebo-
gruppen
 $\Rightarrow$ medisinen
virker!

c) Permutasjonstest

Antall ulike perm.:
$$\frac{19!}{10! 9!} = 92378$$

La x_i : obs. av blodtrykk
hos medisinfas.

y_i : obs. av blodtrykk
placebo

Algoritme:

obs = $[x_1, \dots, x_{10}, y_1, \dots, y_9]$

$\bar{x}$ = mean(obs[1:10])

$\bar{y}$ = mean(obs[11:19])

$u^* = \bar{x} - \bar{y}$

for i in 1:10000:

obs_perm = shuffle(obs)

shuffle(.) shuffler/
statter om på alle
verdiene i obs

$u[i] = \text{mean}(\text{obs\_perm}[1:10])$
 $- \text{mean}(\text{obs\_perm}[11:19])$

end for

$p\_est = (\text{sum}(u \geq u^*) + 1) / (\text{len}(u) + 1)$

#antall minst like ekstreme
som u^* , +1 for u^*

p-est # estimat på
p-verdi

d) se slides/lwb for kode

p-verdi < 0.05

$\Rightarrow$ forkast H_0
